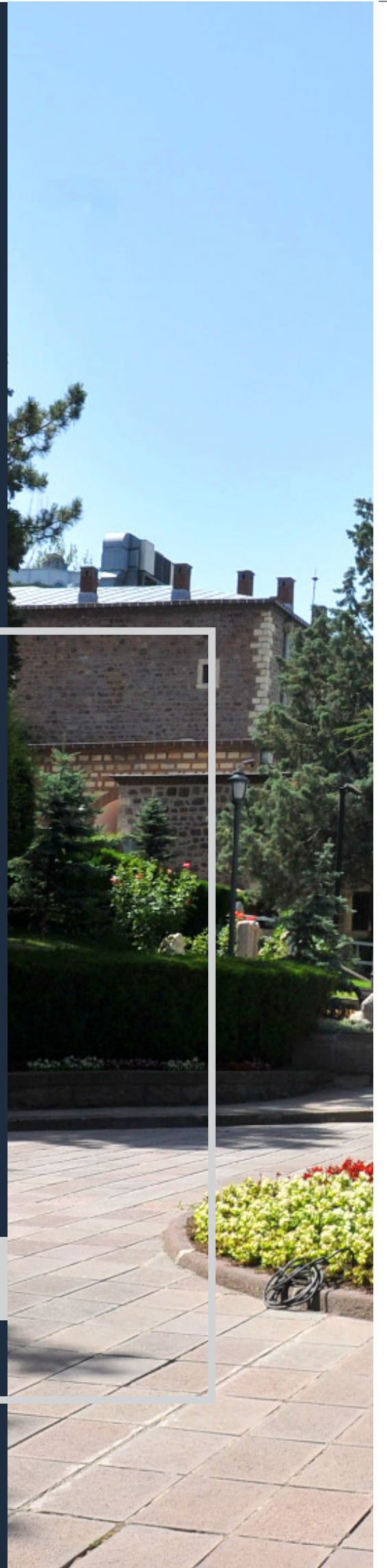

100. Yılında Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Yusuf KIRAÇ

”

100. Yılında Anadolu Medeniyetleri Müzesi

Anatolian Civilizations Museum in its 100th Year

Yusuf KIRAC*

Özet

Bu makalede 2021 yılında 100. yılını kutlayan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin kuruluş öyküsü, tarihe tanıklık eden binaları ile birlikte, ele alınmıştır. Ankara'da Milli Mücadele'nin ve Sakarya Meydan Muharebesi'nin devam ettiği, ülkenin zor günlerinde Atatürk'ün teşvik ve telkinleriyle kurulan Anadolu Medeniyetleri Müzesi, muhafaza ettiği eşsiz koleksiyonu ile dünyanın sayılı müzeleri arasında yerini almaktadır. Türk müzeciliği adına köklü bir yapıya sahip olan Anadolu Medeniyetleri Müzesi; müzelerin temel işlevleri olan koruma, belgeleme, gelecek nesillere aktarma ve iletişim çalışmalarıyla birlikte eğitim ve etkinlikleriyle de birçok ilke ve yeniliğe imza atmıştır. Bugün kendine özgü koleksiyonları ile dünyanın sayılı müzeleri arasında yer alan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde, Anadolu Arkeolojisi; Paleolitik Çağ'dan başlayarak günümüze kadar Osmanlı devrinin bu tarihi mekânlarında kronolojik bir sırayla sergilenmektedir. Tarihi yapıları, köklü geçmişi ile bugünlere gelen Anadolu Medeniyetleri Müzesi; 19 Nisan 1997 tarihinde İsviçre'nin Lozan kentinde 68 müze arasında birinci seçilerek "Avrupa'da Yılın Müzesi" unvanını elde etmiştir.

Anahtar Sözcükler: Ankara, Mahmut Paşa Bedesteni, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Avrupa'da Yılın Müzesi, 100. Yıl.

Abstract

This article focuses on the Museum of Anatolian Civilizations that is going to celebrate its 100th year in 2021. Since having been established by suggestion of Atatürk during Battle of Sakarya and War of Independence it has taken its place among world's leading museums due to its unique collection. The Museum of Anatolian Civilizations, as a deep-rooted institution in Turkish Museology led numerous innovations in the field by its essential museological functions as preservation, documentation, transmitting heritage to future generations, communication as well as by its educational and cultural activities. The Museum exhibits a versatile collection from the Paleolithic to present day. In historical buildings from Ottoman Era. In April 19, 1997, the museum was awarded "Museum of the Year" among 68 museums in Lausanne, Switzerland.

Key Words: Ankara, Mahmut Paşa Bazaar, Anatolian Civilizations Museum, The Museum of the Year in Europe, 100th Year.

Giriş

Türkiye'de müzeler, çağdaş müzecilik anlayışı doğrultusunda yenilenerek, gelişen teknolojiyi ve kitle iletişim araçlarını daha etkili ve verimli kullanmaya başlamıştır. Müzelerin misyonu, türleri ve fonksiyonları da son yıllarda gelişen sanal uygulamalar ile değişmeye yüz tutmuştur. Bu değişime ayak uyduran, teknolojik altyapısını geliştiren, etkili tanıtım ve pazarlama teknikleri kullanan müzelerin hem ziyaretçi sayısı hem de geliri sürekli artmaktadır. Bunun bilincinde hareket eden Bakanlığımız, modern müzecilik anlayışına uygun düzenlemeler yapmakta ve müzelere olan yatırımlarını artırmaktadır.

Müzeler, sahip olduğu kültürel değerleri koruyup onları başarılı bir şekilde insanlığa sunabildiği ölçüde popüler kültür-turizm merkezi haline gelebilirler. Geçmişin somut kültür varlıklarına ev sahipliği yapan müzeler, bu noktada turizmin yaygınlaşmasında başat rolü üstlenirler. Bu yönleriyle de bağlı oldukları merkezlerin gelişimine

katkı sağlarlar. Günümüzde sunulan modern çağdaş uygulamalar müzeleri, geçmişe doğru zaman yolculuğuna çıkılan mekânlar olmanın yanında sergi, konferans, eğitim gibi faaliyetler ile de hayatı içine taşımayı başarmıştır.

Türk müzeciliği adına köklü bir yapıya sahip olan Anadolu Medeniyetleri Müzesi, müzelerin en temel işlevleri olan koruma, belgeleme, sergileme çalışmalarıyla birlikte bilimsel yayınlar ve eğitim etkinlikleriyle de birçok ilklerin ve yeniliklerin öncülüğünü yapmaktadır. Anadolu'nun Paleolitik Çağ'dan Cumhuriyet Dönemi'ne kadar sahip olduğu kültür tarihini; Osmanlı Devri'nin tarihi mekânlarında kronolojik bir sırayla dünya kamuoyuna tanıtan Anadolu Medeniyetleri Müzesi bu özelliği ile eşsizdir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış Anadolu'nun kronolojisini kesintisiz bir şekilde veren eşsiz koleksiyonu ile dünyanın sayılı müzeleri arasında yerini almıştır. 19 Nisan 1997 tarihinde İsviçre'nin Lozan

* Müze Müdürü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü, Ankara/Türkiye, yusuf.kirac@ktb.gov.tr

kentinde “Avrupa Müze Forumu” kısa adıyla “EMF” tarafından 20 Avrupa ülkesinden 68 müze arasından birinci seçilmiş ve “Yılın Müzesi” unvanını elde eden ilk Türk Müzesi olmuştur.

Bu makalede, 2021 yılında 100. yılını kutlayan, dünyanın en önemli müzeleri arasında yer alan Anadolu Medeniyetleri Müzesi’ni, kuruluş hikayesinden başlayarak günümüze kadar geçirdiği tüm restorasyon evreleri ile yapılarını; Cumhuriyet’in ilk yıllarından itibaren öncülük ettiği arkeolojik kazı çalışmalarını; eğitim, sergi, sempozyum vb. bilimsel çalışmaları ve müzecilik faaliyetlerinin tanıtımını yapmaya çalışacağız.

1. Müzenin Kuruluşu

Eski Ankara’yı gösteren gravürlere veya kitap sayfaları arasında kalmış soluk eski fotoğraflara bakıldığında, Ankara Kalesi’nin burçlarının yanı başında on adet kubbeli ve yanında kurşunlarla kaplı iki ihtişamlı anıtsal yapı kendini mutlaka fark ettirir. Yerli koyu kırmızı Ankara andezit taşından yapılmış olmaları bakımından Kale ve diğer anıtsal yapılarla da uyuşan Osmanlı Dönemi’nin yalın fakat etkileyici bu yapı ikilisinden, Fatih Sultan Mehmet Han’ın veziriazamı Mahmut Paşa tarafından yaptırılan Bedesten ve yine bir başka veziriazamı Rumi Mehmet Paşa tarafından yaptırılan Kurşunlu Han’da Türkiye’nin ve hatta dünyanın en önemli müzelerinden biri yer almaktadır: Anadolu Medeniyetleri Müzesi (Bayburtluoğlu, 1991: s. 96). (Resim 1), (Resim 2)

23 Nisan 1920 tarihinde Ankara’da kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni açan Mustafa Kemal Atatürk, 09 Mayıs 1920 tarihinde göreve başlayan ilk hükümetin Maarif Vekâletine (Milli Eğitim Bakanlığına) bağlı bir Asar-ı Atika (Eski Eserler) Müdürlüğü kurulması görevini vermişti. Bir yıl sonra bu müdürlük Hars (Kültür) Müdürlüğüne dönüşerek, eski eserler ve müzelerin yanı sıra bünyesinde kütüphane ve güzel sanatları da dâhil edilmiş bir kurum haline dönüşmüştür (Karasu, 2015: s. 202).

Sakarya Meydan Muharebesi’nin en zorlu günlerinde, Atatürk’ün telkinleriyle merkezde bir “Eti Müzesi” kurulması için çalışmalar başlatılır. Bu çalışmalar, doğrultusunda Ankara Kalesi’nin kuzeydoğu ucunun en yüksek noktasındaki Akkale Burcu veya Alitaşı Burcu’nda (Mamboury, 1933: s. 188), Kültür Müdürü Mübarek Galip Bey tarafından “Asar-ı Atika Ankara Müzesi” adıyla ilk müze kurulmuş olur (Karasu, 1990: s. 202) (Resim 3). İlk Müze yapısı burç içinde yer alan “basık ve karanlık iki odadan” oluşuyordu. Cemil Sena Bey burayı çok harap bir durumda bulmuş, oturulabilir hale getirmek için küçük ödeneklerle basit onarım uygulamalarıyla camları taktırarak sıva tamirini ile bir odanın duvarlarının alt bölümünü tahta ile kapatabilmiştir. Bu dönemde teşhir

olarak tek odada iki camekân içinde bazı sikkeler ve ufak buluntular sergilenmekteydi. Bunların yanında işlemler, bürümcükler ve bunun gibi etnografik malzeme de burada depolanmaktaydı.

Cumhuriyet’in kurulmasıyla birlikte Anadolu’nun dört bir yanına gönderilen yazılarla merkezde eser toplama talimatları verilmişti. Hemen yankılanan bu girişimin sonucunda özellikle Adana, Cerablus (Kargamış), Sakçagöz, Arslantepe, Boğazköy, Alacahöyük gibi yerlerden gönderilen eserler Augustus Mabedi’nde toplanmaya başlamıştı.

1925 yılında Etnografya Müzesi’nin yapımına başlanıp 1926 yılında özellikle kazılardan gelen eserler orada sergilenmeye başlayınca (daha sonra Alacahöyük kabartmalı blokları da Etnografya Müzesi’ne yerleştirilmişti) Kale’deki müzeye pek önem verilmediği anlaşıldı. Nuri Gökçe 7 Şubat 1945 tarihinde Maarif Bakanlığına verdiği bir raporda o zamana kadar olan kötü durumu anlatmakta burada bir düzenleme yapıldığından bahsetmekteydi. 1940-1943 yılları arasında Müze Müdürlüğü yapan Remzi Oğuz Arık’ın da söylediği gibi “burası düzene konmuş bir depo” durumundan ileri gidememişti (Bayburtluoğlu, 1991: s. 99), (1953: s. 16).

Bunun yanında Boğazköy ve Alacahöyük kazılarında ortaya çıkan Hitit Uygarlığı’na ait eserler Batı dünyasının büyük ilgisini çekmiş; bu eserlerin de Ankara’ya taşınması neticesinde büyük bir müze binası yapılması artık kaçınılmaz hale gelmişti. O günlerde Ankara’nın imarı için yurt dışından getirilen mimarlar yeni bir müze binasının yapımını önerse de dönemin Kültür Müdürü Hamit Zübeyr Koşay, Fatih Dönemi’ne ait harap vaziyette olan iki yapı onarılsa hem bir müze binası kazanılacağını hem de ata yadigarı iki yapının hayata geçirileceğini söylemişti (Koşay, 1979:310-311).

Kültür Müdürü Hamit Zübeyr Koşay, Yüksek Mimar Prof. Egli’nin “hacim mimarisinin şaheseri” dediği Bedesten’in esefli kaderi karşısında duyduğu üzüntüyü, daha sonra da sorumluluklarından dolayı Bedesten’in onarılıp yeni ad ve görevle tekrar hayata kavuşması gerektiğini, önce arşiv olması gerektiği sonrasında ise Bedesten ve Han’ın bir müze binası olması düşüncesini Maarif Vekili Saffet Arıkan’a arz ettiğini belirtmektedir. Hatta Kargamış’ta İngiliz arkeolog L. Wolley tarafından yapılan kazılardan çıkan Hitit Sarayı Ortostadlarının Suriye’ye kaçırılmak istendiğinin öğrenildiği, bu eserlerin sınırdan getirilmesi ile ilgili Müzeler Dairesi Müdür Yardımcısı Avni Candar Bey’in görevlendirildiğini, önce Adana’ya oradan da Ankara’ya naklinin başarıldığını, yine yer yokluğundan eserlerin Augustus Mabedi’nin Cella kısmına yerleştirildiğini, bu kıymetli koleksiyonda görünen efsanevi yaratıkların

“Lisan-ı Halleri ile Müze İsteriz” diye haykırdıklarını belirtmektedir (Koşay, 1979: s. 310-311).

Mahmut Paşa Bedesteni ve Kurşunlu Han’ın onarılarak müze binası olarak kullanılması fikriyle 1938 yılından 1968’e kadar devam eden büyük bir restorasyon çalışmasına başlanmıştır. Bedesten’in orta bölümünde yer alan kubbeli mekânın büyük bir kısmının onarımının 1940 yılında bitirilmesi ile eserler, Alman Arkeolog H. Güterbock başkanlığında bir heyet tarafından taş eserler salonuna yerleştirilmeye başlanmış; 1943 yılında binaların onarımı devam ederken bu bölüm ziyarete açılmıştır (Güterbock, 1946: s. 3-11). Bu bölümün onarım projesi Yüksek Mimar Macit Kural, ihale sonrası onarımı ise Yüksek Mimar Zühtü Bey tarafından yapılmıştır. 1948 yılında Müze idaresi Akkale’yi depo olarak bırakıp Kurşunlu Han’ın onarımı tamamlanan dört odasına yerleşmiştir. Kubbeli mekânın çevresindeki arastanın restorasyon ve teşhir projeleri Anıtlar Yüksek Mimarı İhsan Kıyıcı tarafından hazırlanmış ve uygulanmıştır (Bayburtluoğlu, 1991: s. 96).

Atatürk, binaların onarımlarının tamamlanmasını maalesef görememişti ama Anadolu Medeniyetleri Müzesi’nin gerek kuruluşu gerekse bugün kullandığı binaların kazanılması fikri ve desteği tamamen Atatürk’e aitti. Böylece tarihi bir tesadüf gerçekleşmiş; 1881 yılında yangınlardan dolayı terk edilen binaların yeniden ihyasını ve ülke menfaatine kazandırılmasını yine 1881 yılında doğan Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk sağlamıştır.

Kuruluşundaki resmi adı Asar-ı Atika Ankara Müzesi iken Bedesten’e geçince Arkeoloji Müzesi olarak değiştirilmiş; 1968 yılına kadar da bu ismi taşımıştır. Ayrıca ilk kez Hitit eserlerini toplu olarak tanıtması bakımından, belki de resmileşmeyen ismi ile Hitit Müzesi (Eti Müzesi) olarak da tanınmaktadır. Asar-ı Atika Ankara Müzesi, Eti Müzesi, Hitit Müzesi ve Ankara Arkeoloji Müzesi olarak isimlendirilen Müze, 1968 yılında yapılaşmasını tamamlaması, Anadolu’nun tüm uygarlıklarından eserlerini teşhir etmeye başlaması nedeniyle Anadolu Medeniyetleri Müzesi adını almıştır.

2. Müze Binaları

Mahmut Paşa Bedesteni: Bugün Müze’nin sergi salonlarının yer aldığı Bedesten’in (Kapalıçarşı) yapılışı ve tarih kitabesi bulunmamakta olup vakfiyelerin veya suretlerinin bulunabileceği evkaf ve arşivlerde Mahmut Paşa Vakfiyesi’ne de rastlanamamıştır. İnşa tarihi kimi kaynaklarda 1464-1471, kimilerinde ise 1459 - 1460 olarak verilir (Ülgen, 1953: s. 69). Ayverdi’nin aktarımı ile vakfiyelerden tahrir defterlerine geçirilmiş örneklerin günümüze ışık tuttuğu ve İstanbul Fetih

Cemiyeti, İstanbul Enstitüsü tarafından neşredilen defterin irad hanesinin son bendinde H. 953 (M. 1546) senesine ait olup “*der-nefes-i Ankara bezzazistan 102 bab 35.000 akçe, dekakin der mahrusa-i mezbure 14.596 karbansaray der mahrusa-i mezbure 4.665 ki cem’an 54.263 akçe*” senelik gelir kaydedildiğini bildirmektedir (Ayverdi, 1989: s. 33). Bu vakıf tapu kaydı Bedesten’de 102 dükkân olduğunu bildiriyor ve daha sonraki tadilattan önceki resimlere bakıldığında veya restorasyon aşamasında rölövesi incelendiğinde de dükkân sayısının günümüzde aynı olması da konuyu ayrıca tasdik ediyor. Ayverdi, Han’ın etrafında ise 20 dükkânın sıralandığı, bodrum da dâhil edildiğinde 57 dükkân ettiğini, Han’ın icaresi için tahrir defterinde gösterilen 4.667 akçenin az olduğunu, 45 sene sonra ise üç seneliğinin 42.000, seneliğinin 14.000 akçeye kiralandığını belirtmektedir (1989: s. 34)(Resim 4).

Fatih Sultan Mehmet Han’ın veziriazamlarından Mahmut Paşa (1420-1474) tarafından 1464-1471 yılları arasında yaptırılan yapı; dört büyük payenin taşıdığı on büyük kubbe ile örtülü 48x18 m. büyüklüğünde kapalı bir ana mekân ile bu mekânı çevreleyen özgün durumda üzerleri beşik tonozlarla örtülü karşılıklı 102 dükkânın sıralandığı arasta bölümünden oluşmaktadır. M. Cezar kitabında; bedestenleri mahzenli bedestenler, dıştan dükkânlı bedestenler, arasta bedestenler, arastalı bedestenler, kat bedestenleri ve sade tek hacimli bedestenler olarak altı tipe ayırır. Arastalı bedesten hem bedesten hem de arasta bölümlerinden oluşur. Arasta bazen bedestenin etrafını çevirir bazen de bedestenin yanında yer alır. Bazen bir han yapısı da bu yapılar ile birlikte planlanıp uygulanır. Cezar, Ankara Mahmut Paşa Bedesteni’ni “*Arastalı Bedestenler*” başlığına dâhil eder (1985: s. 221). Büyük mekândan çarşı kısmına, her yönde tam ortada yer alan dört büyük kapı ile geçilmektedir. Bedesten bu plan tiplmesi ile klasik Osmanlı bedesteni tipindedir. Arasta’nın güney tarafı kot farkından dolayı iki kat olarak yapılmıştır. Bugün dükkânlardan doğu tarafının kuzey kısmında beş tanesi korunmuş olup diğerleri müze gereksinimlerini sağlaması için bilinçli olarak yenilenmeyerek eserlerin sergilenmesine uygun büyük galeriler elde edilmiştir. Ancak yine de örneklendirme açısından belirli bölümler tonoz başlangıçları tuğla kuşaklı taş örgüsü gibi mimarlık tekniğini yansıtan özgün unsurlar korunarak bırakılmıştır. Ana mekânda kubbeleri belirtmek amacıyla, kubbe altına gelen gerdirmeler demirleri üzerine özel olarak tasarlanan aydınlatma elemanları ile kubbelerin görünürlüğü artırılarak dikkat çeker hale getirilmiştir. Yapı dıştan küçük dikdörtgen pencerelerle çevrelenmiş, her yanda dışa açılan kapılar yerlerini korumuş, Bedesten’in kuzeyindeki ana kapısı ise Müze’nin ana girişini oluşturmuştur.

Kurşunlu Han: Müze'nin diğer bölümü olan bitişikteki Kurşunlu Han'ın da inşa kitabesi bulunmamakta olup yapılış tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte yapım tekniği ve planlaması Bedesten'in çağdaşı olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca sicil kayıtları ve tahrir defterlerinde yapılan araştırmalar da bu tarihlendirmeyi doğrulamış; Han'ın Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Mahmut Paşa'nın azlinden sonra Başvezir olan Rumi Mehmet Paşa (? - 1470) tarafından Üsküdar'daki imaretine vakıf olarak yaptırıldığı ifade edilmiştir. Yine Ayverdi Enveri'nin Han'ın tarihini 869 Zil-Hiccesinde (1465 Haziran-Temmuz) yazdığından, inşa tarihinin bundan evvel olduğunu, bu bezzazhaneden şark ve garba sof dağıtıldığını ve adına bakıp hor görülmemesini çünkü onun sırmalı kumaştan daha iyi olduğunu, demek ki o dönemde de Ankara sofunun meşhur olduğunu nakleder. (1953: s. 34) 1946 yılındaki onarımda II. Murat'a ait sikkeler ele geçmiştir. Bu buluntular, Han'ın 15. asrın ilk yarısında var olduğunu, daha sonra yapılan onarımlarla kullanılabilir hale geldiğini kanıtlar niteliktedir.

Tipik klasik Osmanlı hanları karakterini taşıyan Han'ın taş kemerli büyük kapısından girildiğinde küçük bir giriş alanı; sağında ve solunda koridorlar, kuzey yönde dik bir merdiven, önde ise üstü ahşap kaplamalı çelik payandaların taşıdığı camlı bir örtü ile kapatılmış kareye yakın bir avlu ile bunu çevreleyen iki katlı revaklı galerilerden ve bu galerilere açılan beşik tonoz örtülü ocaklı ve nişli oda sıralarından oluşmuştur. Güney ve batı yönde aşağıda yer alan L biçimli hayvanların kaldığı bodrum bölümü de hesaba katılırsa Han'ın üç katlı olduğu, bodrum kat ahırın üstü uzun beşik tonoz ile örtüldüğü ve avludan kuzeybatı ve güneydoğu da bulunan merdivenlerle bodrum kata inildiği görülmektedir. Zemin katta 28 adet oda, birinci katta 30 adet odanın bulunduğu, revaklara tek kapı ve pencerelerle açıldığı anlaşılmaktadır. Han'ın dış kuzey cephesinde 11 adet ve giriş eyvanı içinde karşılıklı 4 adet küçük dükkân yer almaktadır. Günümüzde zemin kat batı ve güney yöndeki koridor ve odalar eser deposu olarak kullanılmakta olup yine kuzey cephede 2 oda birleştirilerek güvenlik kontrol merkezi, kuzeydoğu köşede mescit ve elektrik odası olarak kullanılmaktadır. Kuzeyde dik bir taş merdivenle çıkılan birinci katta idare ve uzman odaları bulunmakta olup bazı odalarda daha büyük alanlar elde edebilmek için birleştirmeler yapılmıştır. Doğu yönünde 4 oda birleştirilerek konferans salonu, güney cephede 2 oda birleştirilerek müdür odası, yine güneybatı köşede 3 oda birleştirilerek sikke deposunun oluşturulduğu, kuzeybatı köşede 2 oda birleştirilerek ve bir asma kat eklenerek tablet deposunun oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

3. Bedesten ve Han'ın Müze Haline Çevrilmesi Aşamaları

- 1881- Bedesten ve Han'ın 1881 ve 1916 yılındaki büyük yangınlardan sonra kullanılamaz hale geldiği ve metruk halde olduğu nakledilmiştir (Ülgen, 1953: s. 72), (Öney, 1971: s. 137). Bedesten binası 1881 yangınında terk edildikten sonra 1938 yılındaki onarım ihalesi yapılanaya kadar; Han binası ise 1946 yılı onarım ihalesinin yapımına kadar boş kalmıştır (Başkan, Ç. ve Başkan, S. 2010: s. 14).
- 1930- Bedesten ve Han'ın "Eski Anadolu Tarihi Müzesi" haline getirilmesi düşüncesinin ilk kez belgelenmesi,
- 1931- İki binanın onarılarak müzeye çevrilmeleri hakkında şehircilik profesörü Prof. Herman Jansen ve Prof. Dr. Eckhard Unger'in tamir ve tadilat raporu ve Prof. Ernest Egli'nin projesi,
- 1933- Han ve Bedesten'in Belediyeden satın alınıp dükkânlar boşaltılarak tamamıyla tahliye ettirilmesi, deliklerinin kapatılması ve tel örgü ile çevrilmesi,
- 1934- Han ve Bedesten'in gizlice işgal edildiği görülerek ilk beğenin tayin edilmesi,
- 1936- Hamit Zübeyr Koşay'ın Milli Eğitim Bakanına yazdığı özel bilgi notu ile müze yapılmasını önerip ödenek istenmesi, Prof. Landsberger, Prof. Güterbock ve Prof. Rohde'nin ek mütalaaları,
- 1937- Şarbaylıkça (Belediyesince) Bedesten'in temizletilerek zeminin ortaya çıkarılması, 1937-1938 yılı için 50.000 TL ödeneğin ayrılması, Vekâleti Celile Merkez İnşaat Heyeti Prof. Egli'nin Bedesten için proje etütleri hazırlaması, Anıtlar Koruma Mimarı Macit Kural'ın Prof. Egli projesine tenkit raporunun verilmesi ve Bedesten onarımının Macit Kural'a verilmesi,
- 1938- Bedesten'in aslına uygun restorasyon işinin başlaması, Han'ın tel örgü ile çevrilmesi, kapılarının yapılması, kemer durumu tetkik edilerek rapor düzenlenmesi, Hacıbayram ve Çankırıkapı depolarından Bedesten'e eser nakline başlanması,
- 1939- Bedesten'in temizlettirilip eser kaidelerinin yerleştirilmeye başlanması, Mahmut Paşa Hanı'nın toprak yığıntılarının temizletilmeye başlatılması, Augustus Mabedi deposundan Hitit eserlerinin nakledilmesi,
- 1940- Bedesten'deki kaide işlerine devam edilmesi, Prof. Güterbock başkanlığında bir heyetin Hitit heykeltraşlık eserlerinin asıl durumlarına göre

Bedesten'e yerleştirilmeye başlanması, Bedesten'in etrafındaki dükkânların istimlak işleri ve yağmur oluklarının tamiri, Han odalarının eser deposu olarak kullanılmaya başlanması ve teşhire değer eserlerin Etnografya Müzesi'ne geçici olarak nakli ve teşhiri (Güterbock, 1946: s. 3-11),

- 1941-1942- Bedesten içinde sergilenecek Hitit eserlerinin üzerlerine konulacağı kaidelerin tamamlanması, Bedesten'in güney cephesinin onarımına başlanması, 10 adet kubbeden altısının kurşunlanması,
- 1943- Hitit eserlerinin kaidelerin üzerine yerleştirilmesi ve kırık parçaların restorasyonuna devam edilmesi, Bedesten'in üç kubbesinin kurşun kaplama işlerinin tamamlanması ve çevresinde yer alan yıkık ve harap dükkânların kamulaştırma işlemine başlanması, Kargamış eserlerinin yerleştirilmesi,
- 1944- Bedesten'in iki kubbesinin daha kurşunla kaplanması ve eser düzenlenmesine devam edilmesi,
- 1945- Aynı işlerin devamı ve 30.08.1945 tarihinde Bedesten restorasyonunun bitirilmesi, Bedesten'in çevresindeki özel kişilere ait parsellerin kamulaştırma işinin düzene konulması, Hitit eserlerine ait kaidelerin yapımına devam edilmesi, Şube Müdürü Ali Saim Ülgen'in raporu ile Han odalarının büro ve depo odaları haline getirilmesi kararı, Bedesten'in yontma Ankara taşı kaplamalarının müteahhit Vehbi Kentkur'a verilmesi,
- 1946- Bedesten'de plana uygun bir şekilde kapı ve giriş yerinin yapılması için keşif müsaadesi, müze bahçesi için çam fidanlarının istenmesi, Han inşaat ihalesinin Yüksek Mühendis Oğuz Babaoğlu'na verilmesi, Bedesten'in ışıklandırma işleri, ilk telefon bağlantısı ve Han'da elektrik tesisatının yapılması, depo ve Bedesten pencerelerinin camlanması ve Bedesten de grobeton zemin yapılması,
- 1947- Eser tamir ve restorasyon işlerinin tamamlanması, Han'ın büro haline getirilmesi, Han avlusunun eski giriş yerlerinin kapatılması, Bedesten girişlerinin kapı ile kapatılması, Bedesten etrafındaki toprak yığıntılarının kaldırılarak düzenlenmesi,
- 1948- Bedesten'in büyük kapısına yapılacak mermer kemer ve eşik taşının gerçekleştirilmesi, Han odalarına ve depoya elektrik getirilmesi, büro haline gelen Han'a taşınma işlemi, Han'ın alt kat revaklar zeminin Ankara taşı ile döşenmesi,
- 1948- Akkale Burcu'nda yer alan binaların depo olarak kullanılmaya başlanması,
- 1949- Bedesten ve Han'ın saçak işleri, Bedesten'in zemin taş döşemesinin tamamlanması, Han'ın tonoz ve revak onarımı, açık tonozların üstünün çatı ile örtülmesi, Han bacalarının yapılması, bodrum kat onarımının kesin kabulü,
- 1950- Bahçe tanzimi için Yüksek Mimar İhsan Kıyığı'nın keşfi, büyük deponun demir kapılarının yapımı, depo zeminin beyaz Mamak taşı ile kaplanması,
- 1951- Han'ın revaklarının camla kapatılma işinin devamı, Han ile Bedesten arasında dış merdivenlerinin yapılması, Bedesten'in güney yönündeki dükkânlarının üstünün kapatılması,
- 1952- Bahçe tanzimine devam edilmesi, su tesisatının yapılması,
- 1954- Bedesten giriş kapısı yanına satış yerlerinin yapılması, depolara aspiratör yapımı, odalardaki niş dolaplarının ahşap işleri,
- 1956- Müze bahçesi içinde yer alan parsellerin istimlak edilmesi,
- 1957- Kurşunlu Han'ın batısındaki üç odanın ara bölümlerinin kaldırılarak konferans salonu haline getirilmesi (Günümüzde 4 odanın birleştirildiği anlaşılmaktadır),
- 1958- Konferans salonunun duvarlarının ahşap kaplanması,
- 1959- Han'da kapı vs. küçük ahşap işleri, avlunun andezit taşla kaplanması, avlu altındaki küçük deponun ihalesi, Bedesten'in ahşap tavanının yapımı ve elektrik tesisatı keşfi (İhsan Kıyığı), Han avlusunun andezit taş kaplanması,
- 1959- Müzede ilk defa laboratuvar kurulması,
- 1960- Bahçe duvarının inşaatı (Proje İhsan Kıyığı, Teknisyen Fehim Zeybek),
- 1961- Bahçe duvar parmaklıkları, bahçe girişindeki gişenin yapımı (İhsan Kıyığı),
- 1962- Küçük onarımlara devam edilmesi,
- 1963- Ek lojman inşaatı (Proje Yüksek Mimarı Kadri Kalaycıoğlu - Teknisyen Fehim Zeybek),
- 1963- Müze teşhirinde yer alan eserlerin kronolojik sıraya göre düzenlenmesi,
- 1963- Gordion Büyük Midas Tümülüsü karşısında Gordion Müzesi'nin açılması,

- 1964- Han'a kalorifer tesisatının kurulması, müze küçük onarımları,
- 1965- Bedesten ön giriş kısmının düzenlenmesi, bankolar, mermer ve ahşap işleri, (Kadri Kalaycıoğlu) laboratuvar keşfinin yapılması,
- 1966- Bahçe düzenlenmesi, basit onarımların devamı,
- 1967- Ahşap uygulamaları ve basit onarımlar,
- 1968- Teşhir salonları klima kalorifer tesisatı, çatı aktarımı, teşhir vitrinlerinin yenilenmesi (Bayburtluoğlu,1991: s. 102),
- 1969- Genel bakım, bahçe ve vitrin işlerinin devamı,
- 1980- Arastanın batısında yer alan çatının tek yöne kırma çatıya çevrilmesi,
- 1987- Depolardaki eserlerin, akademik olarak gruplandırılarak yeni depolar oluşturulması,
- 1988- Sikke deposunda yer alan Yunan Sikkeleri, Roma Sikkeleri, Bizans Sikkeleri ve Türk-İslam Dönemi Sikkeleri olarak akademik bilimsel hale getirilmesi,
- 1988- Müze Rehberi Kitabı'nın dört dilde yayımlanmaya başlanması,
- 1991- Müze laboratuvarının genişletilmesi,
- 1992- Bedesten'in batı kısmında yer alan alt salon galerilerinin oluşturulması,
- 1992-1993- Bedesten çatısının onarımları ve yenilenmesi,
- 1993- Hollanda Amsterdam Rijks Müzesi'nde yer alan 17. yy'a ait Ankara Gravürü'nün Klasik Seksiyon girişine yapılması,
- 1994- Tokyo Üniversitesi ile ortak yapılan çalışmada laboratuvar malzemelerine hassas cihazların eklenmesi,
- 1995- Müze'nin arkasında yer alan yıkıntı binaların kaldırılması ve bahçe düzenlemesi yapılması,
- 1996- Girişte yer alan bilet gişesinin yapımı,
- 1996/1997- Müze serasında yetiştirilen ağaçların dikilmesi,
- 1997- Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin İsviçre'nin Lozan Kentinde "Avrupa'da Yılın Müzesi Büyük Ödülü"ne layık görülmesi,
- 1997- Gordion Müzesi teşhirlerinin genişletilmesi,
- 1998- Günümüz müze tuvaletlerinin yapımı,
- 1999- Han avlusu üzerinin ahşap kaplı camekanla kaplanması,
- 1999- Temalı teşhir çalışmaları,
- 1999- Gordion Müzesi teşhirinin yenilenerek Avrupa'da Yılın Müzesi Ödülü'ne aday gösterilmesi,
- 2000- Depolarda yangın, alarm ve nem ölçme sistemlerinin kurulması,
- 2003- Müzede çocuklar için eğitim atölyesinin kurulması,
- 2006- Müze ısıtma sisteminin doğalgaza dönüştürülmesi,
- 2007- Kurşunlu Han koridorlarında sahte eser vitrinlerinin yapılması,
- 2007- Han'ın avlusunun ışıklandırılmasının yapılarak, geçici sergi, toplantı, seminer ve fuaye/kokteyl salonu haline getirilmesi,
- 2008- Jeneratör sisteminin tüm teşhir salonlarını besleyecek şekilde yenilenmesi,
- 2008- Çatalhöyük teşhirinin yenilenmesi,
- 2009- Teşhir ve bakım onarım çalışmaları,
- 2010- Basit onarım ve tesisat çalışmaları,
- 2012- Ankara Kazıları ve Klasik Dönem eserleri teşhirlerinin yenilenmesi,
- 2013- Yağmur oluk sistemlerinin onarılarak kare yağmur boruları yapılması,
- 2013- Eski Tunç Dönemi teşhiri canlandırmaları çalışmaları
- 2014- Çocuk etkinlik atölyesinin tesisatı, ahşap doğramaları ve sıvasının yenilenmesi,
- 2015- Hediyeelik eşya satış birinin yapılması,
- 2016- Laboratuvar biriminin lojman binasına taşınması,
- 2016- Bedesten aydınlatmaları için elektro ray sistemi kurulması,
- 2016- Bahçe demirleri ve peyzaj düzenleme yapılması,
- 2017- Güney yönde bir yemekhane binası yapılması,
- 2018- Yeni restorasyon çalışmalarının başlangıcı,
- 2019- Bilet gişesinin yenilenmesi,

- 2020- Depolara klima cihazları ve argon yangın söndürme sistemlerinin yapılması,
- 2020- Doğu yönde yer alan laboratuvar biriminin kaldırılarak, yeni ofisler ve uzman lavabolarının yapılması,
- 2020- Eski yemekhanenin depolara dönüştürülmesi.
- 2020- Depolardaki tüm eski raf ve dolap sistemlerinin kaldırılarak, otomatik raylı dolap sistemlerine geçilmesi,
- 2021- Elektrik, kalorifer altyapı çalışmalarının tamamlanması,
- 2021- Depolardan çıkarılan eserlerin yenilen depolardaki raflarına ve dolaplara yerleştirilmesi.

İnci Bayburtluoğlu yıllara göre Bedesten ve Han'ın başlıca onarım çalışmalarını üç evrede toplar (Bayburtluoğlu, 1991: s. 96) ancak sonraki yıllarda yapılan çalışmalarla Müze'nin bilimsel müzecilik faaliyetleri için yeni evrelerini de göz önüne aldığımızda toplamda altı evrede günümüze gelmiştir.

1. Kuruluş evresi olarak nitelendirilebilecek ilk evrede: Müze'nin Akkale'deki kuruluş tarihi olan 1921 yılından Bedesten orta salonunun büyük ölçüde onarılıp ilk sergilemenin gerçekleştirilmesi ile müze idaresinin Han'ın bir bölümüne taşınması. Gordion kazılarının küçük buluntularının konulması, taş eserler salonuna Anadolu'nun M.Ö. II. ve I. bininin ilk yarısında yaşamış Hitit İmparatorluk ve Geç Hitit devletlerinin şehir kapılarına ait kabartmalı ortostatların konulması. Bu eserler nedeniyle Müze, ilk cumhuriyet döneminden itibaren Eti veya Hitit Müzesi olarak isim yapmıştır. Aslında şimdi bu eserler tüm müze içinde uzun Anadolu tarihinin ancak bir bölümünün temsilcileridir. 1945 yılında tamamlanan bu düzenleme müzenin ilk sergileme evresini oluşturmaktadır.
2. İkinci bölüm merkezdeki büyük salonu çevreleyen yan galerilerdir. Bu bölümün önce kuzey ön galerisi, daha sonra 1963 yılında batı yan galerisinin onarımı tamamlanarak önce geçici birkaç sergiden (devlet resim sergisi ve yabancı bazı sergiler gibi) sonra 1963 yılında batı galerisi boyunca kronolojik bir düzen içinde Neolitik Çağ'dan Urartu Uygarlığı'nın sonuna kadar küçük buluntular yerleştirilmiştir. İkinci sergileme evresi olarak nitelendirilebileceğimiz bu dönem 1968 yılında Müze'nin bütün çevre galeri onarımının tamamlanmasına kadar sürmüştür.
3. 1968, Müze'nin çok yoğun bir çalışma dönemine girdiği yıldır ve 1990 lı yıllara kadar üst galerilerde

küçük değişikliklerle teşhire devam edilmiştir (Bayburtluoğlu, 1991: s. 104)(Resim 5).

4. 1993 yılında, İlhan Temizsoy döneminde Müze'nin batı kanadında yer alan galerinin taban döşemeleri kaldırılarak altında yer alan bir galerinin olduğu tespit edilmiştir. Alt katta yer alan moloz dolgu kaldırılarak Bedesten'in taş duvarları desteklenerek altta yeni bir galeri daha oluşturmuş ve batı galerisi iki katta sergileme faaliyetlerine başlanmıştır.
5. Müze ziyaretçi sayısı 1990 yıllarının başında yarım milyonu geçince mevcut tuvaletler ihtiyaca cevap veremez hale gelmiştir. 1998 yılında idari binanın önünde otopark olarak kullanılan kayalık yamaç kaldırılarak modern tuvaletler yapılmış ve ziyaretçilerimizin kullanımına açılmıştır. Yine 1995 yılında müze bahçesi peyzaj ve aydınlatma uygulamaları ve müze girişine bilet gişesi açılarak ziyaretçilerin müze içinde yığılmaları önlenmiştir (Temizsoy, 2021: s. 4).
6. 2015 yılında hediyelik eşya satış mağazası, 2017 yılında yemekhane ve 2018 yılında doğu yönde yer alan laboratuvar birimi binası kaldırılarak, yeni ofisler ve uzman lavaboları yapılmıştır. Depolardaki tüm eski raf ve dolap sistemleri kaldırılarak otomatik raylı dolap sistemlerine geçilmiş; otomatik iklimlendirme ve yangın sistemleri ile de eser güvenliği sağlanmıştır. Böylece teşhir, depo ve idari binaları ile günümüzde dünyanın en güvenli, en teknolojik müzeleri arasındaki yerini almıştır.

4. Kuruluşundan bu yana Müze Müdürleri

Tarih	Müdür Adı Soyadı	Görevlendirme
1922	Cemil Sena Ogun	(İdareci Memur)
1923	Mehmet Halit	
1923 - 1924	Kemal Remzi	(İdareci Memur)
1924 - 1925	İzzet Fettah Efendi	(Müdür Vekili)
1925 - 1926	İbrahim Bey	(Müdür Vekili)
1926 - 1931	Hakkı Beha Bey	(Müdür)
1931 - 1933	İbrahim Niyazi	(Müdür)
1933 - 1934	Osman Ferit Sağlam	(Müdür Vekili)
1935 - 1939	Hikmet Turhan Dağlıoğlu	(Müdür)
1939 - 1940	Vecdi Koyuncuoğlu	(Müdür Vekili)
1940 - 1943	Remzi Oğuz Arık	(Müdür)
1943 - 1952	Nuri Gökçe	(Müdür)
1952 - 1956	Necati Dolunay	(Müdür)
1956 - 1957	Raci Temizer	(Müdür Vekili)
1957 - 1983	Raci Temizer	(Müdür)
1983 - 1986	Osman Aksoy	(Müdür)
1986 - 1987	İnci Bayburtluoğlu	(Müdür Vekili)
1987 - 1988	İlhan Temizsoy	(Müdür)
1989 - 1991	Gürkan Toklu	(Müdür)
1991 - 2001	İlhan Temizsoy	(Müdür)
2002 - 2002	Turhan Özkan	(Müdür)
2002 - 2008	Hikmet Denizli	(Müdür)
2009 - 2013	Melih Arslan	(Müdür)
2013 - 2019	Enver Sağır	(Müdür)
2019 - ...	Yusuf Kıraç	(Müdür) Halen görevine devam etmektedir.

5. Müzenin Bölümleri

Günümüzde girişin hemen sağ tarafındaki bölümde fiziki harita kaldırılarak büyük bir ekran vasıtası ile yine Anadolu'nun önemli kazı alanlarını gösteren haritalar, açıklayıcı bilgiler, yönlendirmeler ve dönemsel anlatımların yer aldığı etkileşimli teknolojik uygulamalar yer almaktadır. Hemen yan tarafında ise Göbeklitepe'den esinlenen bir replika dikilitaş yer almaktadır. Müze'ye girdiğiniz andan itibaren tüm vitrinler kronolojik olarak sıralanmış olup ilk olarak girişin sağ yanında Paleolitik Dönem (Yontma Taş Çağı, MÖ.1.000.000 - MÖ. 10.000) açıklayıcı bilgiler panosu ve paleolitik eserlerin yer aldığı üç vitrin bulunur. Antalya Karain Mağarası başta olmak üzere döneme ait taş, kemik alet buluntuları sergilenmektedir.

Neolitik Dönem (Cıvalı Taş Çağı, M.Ö. 10.000-5.500) insanlık tarihinde besin üretimi yanında, ilk yerleşik toplumların kurulmasıyla başlayan Çatalhöyük ve Hacılar gibi önemli merkezlerden ele geçen buluntularla temsil edilmektedir. Buluntular arasında Ana Tanrıça heykelleri, damga mühürler, pişmiş toprak kaplar, kemik tarım araçları, takılar ve gündelik hayata ilişkin pişmiş toprak kaplar yer alır. Bu bölümde dönemi farklı yaş gruplarına hitap etmesi adına öğretici olduğu kadar sergilemeye renk katmak, akılda kalıcılığı sağlamak ve buluntuların yerini göstermek bakımından Neolitik kerpiç ev modeli aslına uygun ölçülerde inşa edilmiştir. Böylece Çatalhöyük evinin günlük yaşamından kesitler şekillerle canlandırılmış ve belleklere uzun süre kaydedilmesi sağlanmıştır.

Kalkolitik Dönem (Bakır Taş Çağı, M.Ö. 5.500-3.000) Taş aletler yanında, bakırın işlenerek günlük hayata girdiği bu döneme ait Hacılar, Canhasan, Tilkitepe, Alacahöyük ve Alishar gibi önemli merkezlerden zengin buluntular yer almaktadır.

Eski Tunç Dönemi (M.Ö. 3.000-1.950) M.Ö. 3. Binin başlarında Anadolu'da yaşayan insanlar, bakıra kalay katarak tunç elde etmişler, tuncun yanı sıra devrin bilinen bütün madenlerini dökme ve dövme tekniğinde olağanüstü bir ustalıklarla işlemişlerdir. Alacahöyük kral mezarlarından ele geçen değerli madenlerden yapılmış, görkemli mezar hediyelerinin yanında Hasanoğlan, Mahmatlar, Eskiyapar, Horoztepe, Karaoğlan, Merzifon, Etiyokuşu, Ahlatlıbel, Karayavşan, Bolu, Beycesultan, Sema Höyük, Karaz, Tilkitepe buluntuları zengin bir Eski Tunç koleksiyonu olarak sergilenmektedir.

Asur Ticaret Kolonileri Dönemi (M.Ö. 1950-1750) Bu dönem Anadolu'da yazılı tarihin başlangıcıdır. Akad Çağı'ndan beri Anadolu'nun zenginliğini bilen Mezopotamyalılar Asur'un öncülüğünde kuzey komşuları ile geniş ve sistemli bir ticari ilişkiye girmişler;

beraberlerinde Anadolu'ya yabancı olan dillerini ve silindir mühür geleneklerini getirmişlerdir. Böylece Anadolu M.Ö. 1950 yıllarından itibaren yazılı tarihi çağlara girmiştir. Müze'de eserleri korunan ve sergilenen Koloni Çağı Anadolu şehirleri Kültepe (Kaniş), Acemhöyük, Alishar ve Boğazköy'dür. Bu bölümde de etkileşimli teknolojik uygulamalar ile Kültepe mahalle dokusu yansıtılmış, Kültepe'deki Asurlu tüccarların arşiv odaları anlatılmıştır.

Hititler (M.Ö. 1750-1200) M.Ö. 2. binde Anadolu'da ilk siyasi birliği Kızılırmak kavisi içinde medeniyet kuran Hititler başarmıştır. Başkentleri Boğazköy (Hattuşa) olmakla birlikte İnandık, Eskişehir, Alacahöyük, Alishar ve Ferzant zengin buluntu veren Hitit merkezleridir. Kabartmalı, boğa biçimli kaplar, pişmiş toprak eserler, devlet arşivine ait tabletler, kral adı baskılı mühürler dikkati çekmektedir. Müze'nin güney-batı köşesinde yine bu dönemin önemli merkezlerinden Kültepe şehrinin interaktif uygulama ile canlandırılması yer almaktadır. Bu dönem vitrinlerinin orta kısmında müzenin mimarisine adapte edilmiş Boğazköy savaş tanrısı kabartmaları yer almaktadır. İnandık Vazosu ve interaktif uygulamalarda burada görülmektedir.

Frigler (M.Ö. 1200-700) yaklaşık M.Ö. 1200 yıllarında Balkanlar üzerinden gelen Frigler, merkezleri Gordion şehri olmak üzere Orta Anadolu'da bir uygarlık kurmuşlardır. Gordion tümülüslerinden ve ören yerinden ele geçen eserler Frig sanatının en güzel örnekleridir. Müze'nin güneydoğu köşesinde Kral Midas'ın mezarına ait etkileşimli teknolojik uygulama yer almaktadır. Bu uygulamada Kral Midas'ın mezarının ilk kazılarının yapıldığı andaki tüm mezar buluntuları bulunduğu yerlerindeki gibi gösterilmiştir. Yine Frig seksiyonu ile Urartu seksiyonu arasında Friglerin Ana Tanrıçası Kybele'ye ait bir heykel ve onu çevreleyen bir kaya tapınağı yer almaktadır.

Urartular (M.Ö. 1200-600) Doğu Anadolu'da Altın-tepe, Adilcevaz, Kayalıdere, Patnos, Van ve Çavuş-tepe gibi merkezlerde mimarlıkta ve madencilikte ileri bir düzeye ulaşan Urartulara ait önemli eserler yer almaktadır.

Geç Hititler (M.Ö. 1200-700) Hitit İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra Hititler'in bir kısmı güney ve güneydoğu Anadolu'da şehir devletleri kurarak Geç Hitit Beyliği Dönemi'ni yaşamışlardır. Malatya-Aslantepe, Kargamış, Sakçagöz, önemli Geç Hitit yerleşmelerini temsil ederler. Bedesten'in kubbeleri altındaki salonda Geç Hitit Dönemi'ne ait taş eserleri ziyaret edilebilir.

Klasik seksiyon diye adlandırdığımız Müze'nin alt katında M.Ö. 1. binin ikinci yarısından başlayarak Helenistik Dönem, Roma, Bizans ve İslami dönemlere ait

altın, gümüş, cam, mermer, bronz ve kandil eserler ile ilk paradan başlayarak günümüze kadar madeni paraları da içeren koleksiyonlar, bölümün karşı tarafında ise farklı dönemlere ait Ankara kazılarında elde edilen eserler sergilenmektedir.

Müzenin kuzeydoğu köşesinde hediyelik eşya ve kafeterya ile dinlenme bölümü yer almaktadır. Yine Bedesten'in alt katında yer alan çıkış kapısının karşısında da bir hediyelik eşya satış birimi bulunmaktadır.

Ana kapının karşısında Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin İsviçre'nin Lozan Kenti'nde 19 Nisan 1997 yılında yapılan ödül töreninde "Avrupa'da Yılın Müzesi Büyük Ödülü"ne layık görüldüğünü belirten bir bölüm bulunmaktadır.

6. Bağlı Birimler

6.1. Gordion Müzesi

1963 yılında Yassıhöyük olarak tanınan 500 nüfuslu küçük bir köyün yanında kurulan Gordion Müzesi'nde kazı alanından çıkan buluntulara ait kronolojik bir sergileme sunulmakta, her dönem karakteristik örneklerle temsil edilmektedir. Eski Tunç Çağı eserleri, bunu takiben Kral Midas ile son bulan Erken Frig Dönemi'ne ait eserler yer almaktadır. Bu eserler içinde Erken Demir Çağı'na ait el yapımı çanak-çömlekler, Erken Frig Çağı'na ait demir aletler, tekstil üretim aletleri sergilenmektedir. Yeni sergi salonunda panoramik vitrin içinde M.Ö. 700 yıllarına tarihlenen tahrip katına ait tipik bir yapı sergilenmektedir. Yeni salonun geri kalan kısmında M.Ö. 6- M.S. 4. yüzyıla ait ithal edilmiş eski Yunan seramiği, Helenistik Çağ ve Roma Dönemi'ne ait malzemeler sergilenmektedir. Son bölümde ziyaretçiler Gordion'da ele geçen mühür ve sikke örneklerini izleme imkânı bulacaklardır.

Bunun yanı sıra Gordion ve yakın çevresi genişçe bir alan üzerinde M.Ö. 8. yüzyılın son çeyreği ile M.Ö. 6. yüzyılın ortalarına kadar uzanan bir zaman dilimine tarihlenen çeşitli ölçülerdeki tümülüslerle kaplıdır. Tümülüsler Frig soyluları ve ileri gelen kişilerin mezarlarıdır. Bu tümülüslerin içinde 300 m.'lik çapı 55 m.'lik yüksekliği ile Türkiye'nin 2. büyük tümülüsü olan Büyük Tümülüs muhteşem bir görüntüye sahiptir. Büyük Tümülüs içinde bulunan ahşap mezar seksen metrelik bir tünelden geçilerek ziyaretçilerimizin gezmesine imkân tanımaktadır.

6. 2. Ankara Roma Hamamı Açık Hava Müzesi

Yaklaşık 65.000 m²'lik bir alanı kapsayan Ankara Roma Hamamı ören yeri, 1997-2001 arasında yapılan çalışmalarla açık hava müzesi görünümüne kavuşturulmuştur. Ören Yeri'nde bulunan yaklaşık 1000 adet taş eser; mezar stelleri, kitabeler ve mimari parçalar olarak 3 ana gruba ayrılmıştır. Palaestranın güney ve çoğunlukla Roma ve Bizans Dönemi'ni içeren mezar stelleri, kuzey kanadında yazıtlı bloklar, postamentler ve su künkleri, doğu kanadında altar vb. diğer mimari eserler, orta alanda da lahit ve aslan heykelleri sergilenmektedir.

6. 3. Sütunlu Yol

Hamam binasının ve palaestranın kısmen doğusunda yer alan sütunlu yolun, antik Ancyra şehrinin kutsal alanı olan Augustus Tapınağı'nın bulunduğu alana kadar uzandığı bilinmektedir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında bugünkü Çankırı Caddesi yapılırken bu sütunlu yol ortaya çıkarılmış ve günümüz modern yolunun altında kalmıştır. M.S. 3. yüzyılda yapılmış olduğu tahmin edilen yolun kenarında yer alan dükkanlar ile cadde arasında korint başlıklı mermer sütunlar yer almakta idi.

6. 4. Hamam Binası

Thermae planlı tipik imparatorluk hamamları arasında önemli bir yere sahiptir. Tiberius Julius Justus Julianus'un hamam yapısının sorumlusu ve kentin ileri gelen kişilerinden biri olduğu öne sürülmüş bu durum kente ait birkaç yazıtta doğrulanmıştır. Kazılar sırasında ele geçen sikkeler vasıtasıyla hamam yapısı Caracalla (M.S. 212-217) Devri'ne tarihlendirilmiştir. Kazı sırasında bulunan diğer sikkelerden anlaşıldığına göre, hamam yaklaşık 500 yıllık bir süre içinde devamlı kullanılmış ve zaman zaman onarılmıştır.

6. 5. Augustus Tapınağı

İmparator Augustus tarafından M.Ö. 25 yılında Galatya Bölgesi'nin Roma İmparatorluğu topraklarına katılmasından sonra, Roma eyaletinin yeni yönetim merkezi haline gelen Ankara'da (Ancyra) inşa edilmiş bir tapınaktır.

Tapınak, güneybatı-kuzeydoğu doğrultulu inşa edilmiş, korint düzeninde 36x54,82 m. ölçülerinde, sekiz basamakla yükselen bir krepidoma üzerinde yaklaşık 2 m. yüksekliğinde bir podyum üzerine oturtulmuş, 8 x 15 adet sütun sırasının çevrelediği bir peristasis'i olan, pseudo-dipteral bir plana sahiptir. Ayrıca pranaos önünde

4, opisthodomos önünde ise 2 adet sütunu yer almaktadır. Yapının anta duvarlarının pranaosa bakan yüzlerinde Latince, güneydoğu cella duvarının dışa bakan yüzünde ise Eski Yunanca olarak "Res Gestae Divi Augusti" yazıtı yer almaktadır. Yapının anta duvarlarından kuzeybatı anta duvar ucunda imparator rahiplerinin listesi ve rahiplikleri sırasında yaptıkları işleri anlatan Rahipler Listesi bulunur. Güneybatı anta duvarında ise biraz daha geç dönemden bir rahip ile ilgili kısa bir yazıt yer alır.

M.S 6. yüzyıl başlarında Tapınak, kiliseye çevrilmiş ve Tapınak birtakım değişikliklere uğramıştır. Opisthodomos duvarı kaldırılmış, cella güneydoğu duvarına 3 pencere açılmış, opisthodomos kısmına apsis eklenmiş ve cellanın taban seviyesi indirilmiştir. 15. yy. ortalarına doğru da bir köşesi tapınağa yaslanan Hacı Bayram Veli Camii inşa edilmiştir. Bazı araştırmacılara göre aynı zamanda tapınak cellası, medrese olarak da Erken Osmanlı Dönemi'nde kullanılmıştır.

6.6. Keskin Sulu Mağara (Keskin-Kırıkkale)

Sulu Mağara, Kırıkkale merkezine 27 kilometre uzaklıkta yer alan Keskin ilçesi Altıntaş Mahallesi, Arzu Bayırı mevkiinde yer almaktadır. Bakanlığımızca son yapılan çevre düzenleme projesi ile ilçenin cazibe merkezi haline gelmesi sağlanmıştır. Karpuz Bayırı tepesinin güneye bakan üst yamacında bulunan Mağara; yatay olarak gelişmiş, yarı doğal yarı yapay, düden konumlu fosil bir mağaradır ve Paleozoik Dönem'e tarihlendirilmektedir.

285 m toplam uzunluğa sahip olan Mağara, birbirine bağlı üç kattan ve iki galeriden meydana gelmiştir. En derin noktası 25 m olup tavan yüksekliği 1-4 m arasında değerlendirilmektedir. Üç kattan oluşan yapay galeriler 14, 15, 25 metrelerde yer alır. Büyük bir bölümü maden ocağı olarak açılan Sulu Mağara, çeşitli doğal ve yapay şekillere sahiptir.

Mağara'nın bir bölümü mermer, diğer bölümü ise çamur taşı ve kum taşından oluşmaktadır. Mermerler içinde açılan 115 metrelik giriş bölümü ile havuzlu salon doğal kesimdir ve Pliyosen Dönem'e aittir. Güneyde ve daha aşağıda yer alan bölüm ise maden alımı sonucu oluşan galerilerdir.

Mağara'nın girişi ve kuzeybatısındaki havuzlu alanın bir bölümünün Erken Hristiyanlık Dönemi'nde kurşun çıkarımı için kullanıldığı düşünülmektedir. Mağara'nın içinde bulunan taş duvar ve havuzlar bu döneme aittir. Bu yüzeyin hemen altında düden konumlu mağara gelişmiştir. Güneyde ve daha aşağıda bulunan galeride ise maden işletilmiştir.

Geçitleri birbirine bağlayan giriş ağızları insan eliyle yapılmış iyi bir taş işçiliği örneğidir. Sulu Mağara yağışlı dönemler dışında bütünüyle kurudur. Bu suları toplamak için antik dönemlerde derinliği 2 metreyi bulan havuzlar yapılmıştır.

7. Müzecilik Faaliyetleri

Müzeler, toplumun ve gelişiminin hizmetinde olan, halka açık, insana ve yaşadığı çevreye dair tanıklık eden malzemelerin üzerinde araştırma yapan, toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme, eğitim ve beğeni doğrultusunda sergileyen, kâr düşüncesinden bağımsız sürekliliği olan kurumlardır. Bu tanıma göre; çağdaş anlamda müzelerin üç önemli işlevi olduğu anlaşılmaktadır. Bunlar, Koruma (saklama, depolama, biriktirme, onarma, kullanma, mimari tasarım), Araştırma (bilimsel çalışmalar, makaleler, görüşmeler, sunumlar) ve İletişimdir.

Geçmiş yıllarda müzelerin görevleri ve fonksiyonları daha az sınırlı iken, günümüzde genişlemiş ve turizm açısından daha cazip mekânlar haline gelmiştir. Bu yönüyle bizde müzemizde ziyaretçiler için çeşitli aktiviteler yaparak (sergi, atölye çalışması, konser, tiyatro vb.) kültürel deneyimler yaşamalarına imkân tanımaktayız.

Anadolu'nun Paleolitik Çağ'dan Cumhuriyet Dönemi'ne kadar sahip olduğu kültür tarihini Osmanlı Devri'nin tarihi mekânlarında kronolojik bir sırayla dünya kamuoyuna tanıtan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin, misyonu ve vizyonu şunlardır:

Misyonu:

- Mevcut mevzuat ve kanunlar çerçevesinde yetkin uzmanlarımızla sahip olduğumuz kültür, tarih ve doğal zenginliklerimizin korunması ve tanıtılmasını sağlamak,
- Bünyesinde bulundurduğu eşsiz koleksiyonu ile Anadolu kronolojisini oluşturmak,
- Sahip olduğu ve olmakta devam ettiği koleksiyonu korumak, belgelemek, araştırmak ve bilimsel makalelerle bilim dünyasına katkıda bulunmak,
- Müzenin içerdiği nesnelere ve dolayısıyla tarihi ve kültürü topluma yakın etmek,
- Müzenin birer eğitim ortamı haline gelmesini sağlamak,
- Toplumda tarih ve kültür bilincinin gelişmesine katkıda bulunarak, Anadolu Uygarlıklarına ait bilgi birikimini gelecek nesillere aktarmaya çalışmak,

- Görev alanımız içerisindeki arkeolojik alanlarda bilimsel araştırma ve kazılar yaparak korunmasını sağlamak, bilim camiası ile paylaşmak ve bölge turizmine katkıda bulunmak,

- İnsanı merkezine alan katılımcı ve yenilikçi bir yaklaşımla, Ankara'nın turizm potansiyeline planlı ve programlı bir şekilde katkıda bulunmak ve bu sayede uluslararası alanda tanınırlığına katkıda bulunmaktır.

Vizyonu

- Son buluntular ışığında elde ettiği koleksiyonu ve bilgileri, ziyaretçisine çağdaş müzecilik anlayışı ile sunmak,
- Sürekli gelişen bilgi ve teknolojileri kullanarak sahip olduğu koleksiyona ait verileri ulusal envanter modülüne taşımak,
- Müze'nin var olan eğitsel potansiyelini en üst düzeyde kullanmak,
- Kaçakçılığın önlenmesi için ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde çalışarak en aza indirmek amaçlanmaktadır.

8. Eğitim Çalışmaları

“Sergileyen” ve “gösteren” müzecilik anlayışından “paylaşan” ve “eğiten” müzecilik anlayışına doğru dönüşümü yaşayan Anadolu Medeniyetleri Müzesi, uzun yıllardır sürdürdüğü eğitim faaliyetlerini çağdaş müzecilik anlayışı ile daha sistemli, programlı ve etkin olarak yürüteceği bünyesinde bir “Eğitim Bölümü” kurmuştur. Anadolu Medeniyetleri Müzesi, oluşturduğu Eğitim Bölümü ile pek çok alanda olduğu gibi müze-eğitim ilişkileri konusunda da bir ilki gerçekleştirmiş olmaktadır.

Uzun yıllar önce müze bünyesinde ve okullarda düzenlenen konferans ve seminerler ile başlayan Anadolu Medeniyetleri Müzesi eğitim etkinlikleri günümüzde, Müze Müdürlüğüne bağlı bir birim olarak çalışan “Eğitim Bölümü” tarafından müze eğitiminin amaç ve programları doğrultusunda çalışmalarını sürdürmeye devam etmektedir.

Eğitim Bölümü, sadece okullar için rehberli turlar düzenleme anlayışını çoktan aşmış, okul öncesi ve sonrası çocuklar, gençler ve yetişkinler için atölye çalışmalarını, yayınları, konferans ve seminerleri içine alan bir etkinlikler bütünü oluşturmaya çalışmaktadır. Pandemi döneminde de online eğitim çalışmaları ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

8. 1. Eğitim Atölyesi

Müze gezisi sonrasında ve müze eğitim programları çerçevesinde uygulanacak atölye çalışmaları, çağdaş eğitimde etkin rol oynamaktadır. Atölye çalışmalarıyla, çok sayıda duyu organını kullanarak etkileşimde bulunan kişilerin yaratıcılık güçleri geliştirilerek aktif eğitimin gerçekleşmesi amaçlanmaktadır. Müze koleksiyonlarından yola çıkılarak hazırlanan atölye çalışmalarında, müzede gördükleri nesnelere kendilerinin yapmaları, yaratıcı düşüncelerini geliştirmekle birlikte öğrendiklerini unutmamaları sağlanmaktadır.

Müze Eğitim Atölyesi'nde; Tablet Atölyesi ve Kalıp Atölyesi, Seramik Atölyesi, Seramik Tanıma ve Yap-Boz Atölyesi, Sikke Atölyesi, Restorasyon- Konservasyon ve Mozaik Atölyesi, Neolitik Dönem Yaşam Alanı ile ilgili atölye çalışmalarının sergileneceği vitrinlerin bulunduğu galeriler yer almaktadır. Atölyede ayrıca, ziyaretçiyi bilgilendirme amacıyla hazırlanan sunumların gösterimi için bilgisayar donanımı da bulunmaktadır.

Eğitim Atölyesi'nde yukarıda belirtilen atölye çalışmalarının yanı sıra arkeolojik kazı, resim, desen, kalıp çıkarma, ebru sanatı, origami (kağıt katlama), yap-boz, takı tasarımı, yontu, duvar resmi, sergiler, film-belgesel gösterimleri vb. etkinlikler de gerçekleştirilmektedir.

Atölye çalışmaları ile aktif bir öğrenme ortamı yaratılarak; çocuklar ve gençlerin hayal güçlerinin, yaratıcılıklarının ve sentez güçlerinin geliştiği uygulanabilir bir eğitim verilmesi hedeflenmektedir.

Müze teşhir salonlarında uygulanan eserlere dokunma yasağı, Eğitim Atölyesi'nde her türlü objeye dokunabilme formatıyla ortadan kalkmaktadır. Burada yaparak, dokunarak, konuşarak öğrenme kuralı geçerlidir.

9. Kazı Çalışmaları

Anadolu Medeniyetleri Müzesi kurulduğu yıldan günümüze birçoğu Ankara ve Kırıkkale illeri sınırlarında olmak üzere ülkemizin çeşitli arkeolojik alanlarında katılımlı bilimsel kazılar ve kurtarma kazıları şeklinde birçok kazı çalışmalarını gerçekleştirmiştir.

1952 yılından 1983 yılına kadar farklı yıllarda

- 1- Çorum ili, Eskişehir Kazısı,
- 2- Çankırı ili, İnandıktepe Kazısı,
- 3- Konya ili, Yalburt Kazısı,
- 4- Tokat ili, Kayapınar Kazısı,
- 5- Çorum ili, Kalınkaya kazılarını yapmıştır.

Ankara ve Kırıkkale il ve ilçelerinde yapılan kazılar ise;

- 1- Roma Hamamı Kazıları,
- 2- Roma Tiyatrosu Kazıları,
- 3- Augustus Tapınağı Kazıları,
- 4- Nallıhan Julio polis Kazıları,
- 5- Çankaya Tayyare Meydanı Kazıları,
- 6- Çankaya Beştepeler 6 ve 7 nolu Tümülüs Kazıları,
- 7- Yenimahalle Demetevler
- 8- Yumurtatepe Kazıları,
- 9- Ulus Şehir Çarşısı Kazıları,
- 10- Balgat Roma Mezarı Kazısı,
- 11- Gazi Üniversitesi, Maltepe Kampüsü Kazısı,
- 12- Çankaya Çayyolu Höyük Kazıları,
- 13- Sincan Höyük Kazısı,
- 14- Gölbaşı Oyaca Boyalık Nekropolü Kazısı,
- 15- Gölbaşı Dikilitaş Mahallesi Yeraltı Kilisesi ve Yerleşimi Kazısı,
- 16- Haymana Gavurkale Kazısı,
- 17- Gölbaşı Külhöyük Kazısı,
- 18- Haymana Yaprağınkale Kazısı,
- 19- Haymana Bahçecik Nekropol Alanı Kazısı,
- 20- Şereflikoçhisar Değirmenyolu Parnassos Antik Kenti Kazıları,
- 21- Evren Cebirli Fosil Yatağı Kazısı,
- 22- Evren Solakuşağı Tümülüs Kazısı,
- 23- Polatlı Merkez Höyüğü Kazısı,
- 24- Polatlı Karayavşan Höyüğü Kazısı,
- 25- Hacıtuğrul Höyük Kazısı,
- 26- Polatlı Mamaderesi Tümülüs Kazısı,
- 26- Polatlı Kayabaşı Mozaik Kazısı,
- 28- Polatlı Gordion Kızlarağası Tümülüsü Kazısı,
- 29- Polatlı Acıkırı Tümülüsleri Kazıları,
- 30- Polatlı Beyceğiz Tümülüsü Kazısı,

- 31- Polatlı Belkavak Tümülüsü Kazısı,
- 32- Çakmaklıtepe T52 Tümülüsü Kazısı,
- 33- Nallıhan Yalacık Tümülüsü Kazısı,
- 34- Nallıhan Dadastana Nekropol Kazıları,
- 35- Nallıhan Çömlektepe Kazıları,
- 36- Nallıhan Yenice Küçük Tümülüsü Kazısı,
- 37- Beypazarı Gelinkayası Tümülüsleri ve Yerleşimi Kazıları,
- 38- Beypazarı Yağmurkayası Tümülüsü Kazısı,
- 39- Kahramankazan Karalar Kazıları,
- 40- Kahramankazan Snap Formasyonu Kazıları,
- 41- Kızılcahamam Mahkemeağacını Kazıları,
- 42- Güdül Çağa Roma Hamamı Kazıları,
- 43- Çubuk Akkuzulu Tümülüs Kazısı, 44- Keçiören Ovacık Kazısı,
- 45- Akyurt, Elecik Kızıleşik Tümülüsü Kazısı,
- 46- Kalecik Kale Kazısı,
- 47- Akyurt Kalaba Tümülüsü Kazısı,
- 48- Kırıkkale, Delice Kurtsivrisi Tümülüsü Kazısı,
- 49- Kırıkkale, Balışeyh Seyidin Tepe Tümülüsü Kazısı,
- 50- Kırıkkale, Delice Mozaik Kazısı,
- 51- Ankara-Niğde Otoyolu Kurtarma Kazıları,
- 52- Tanap Kurtarma Kazıları yapılmıştır.

9. 1. 100. Yılda Müzemizce Yapılacak Kazı Çalışmaları

- Ankara ili, Nallıhan ilçesi, Juliopolis Nekropolü Kazı Çalışmaları,
- Ankara ili, Evren ilçesi, Cebirli Mahallesi, Antropolojik Kazı Çalışmaları.
- Ankara ili, Güdül ilçesi, Çağa Mahallesi, Roma Hamamı Kurtarma Kazısı.
- Ankara ili, Haymana ilçesi, Boyalık Mahallesi Nekropolü Kazısı,
- Ankara ili, Kahramankazan ilçesi, Sinap Formasyonu Müze Kurtarma Kazısı.

- Ankara ili, Kahramankazan ilçesi, Karalar Köyü, Asarkaya Galat Kalesi Kazısı,
- Ankara ili, Kalecik ilçesi, Kalecik Kalesi Kazısı ve civar ilçeler Yüzey Araştırması.
- Ankaraili, Kızılcahamam ilçesi, Mahkemeağacını Mahallesi, Kaya Yerleşimleri Koruma ve Kurtarma Çalışmaları,

10. Müze'nin 100. Yılı Nedeniyle Yapılması Planlanan Faaliyetler

2021 yılında Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin 100. Yılı etkinlikleri çerçevesinde;

- Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü'nün 1982 yılından bu yana geleneksel hale gelen 100. Yılı temalı Müze Takvimi çalışması yapılmış ve ülkemizdeki tüm ilgili kurum, üniversite ve birimlere dağıtılmıştır.
- PTT Genel Müdürlüğü ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nce hazırlanan "Anadolu Medeniyetleri Müzesinin 100. Yılı Anma Pulu" ve Zarfı 21.01.2021 tarihinde tüm ülke genelinde tedavüle çıkarılmıştır.
- Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü, "Anadolu Medeniyetleri Müzesi 100. Yıl Anı Kitabı" : Ülkemizdeki tüm Arkeoloji, Sanat Tarihi, Antropoloji, Hititoloji ve Sümeroloji Bölümlerine bir davet yazısı ile duyurulan Anı Kitabı birçok bilim insanı ve meslektaşlarımız tarafından oldukça ilgi görmüştür. Bilimsel Hakem Heyeti, Danışma Kurulu, Düzenleme Kurulu ve bir editör ekibi oluşturulmuş olup 2021 yılı haziran ayında tamamlanması planlanan anı kitabında yaklaşık 60 civarında akademik, bilimsel, hiç yayınlanmamış makalelerin 2 cilt olacak şekilde basılması öngörülmektedir.
- Müze, Müzik ve Şiir Etkinliği, Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği (İLESAM) ile birlikte Sanatın ve Kültürün Kardeşliği Müze-Şiir-Müzik Etkinliği ve Konferans; birçok ülkeden şairlerin hem kendi dillerinde hem de Türkçe seslendirdikleri şiirler ve Bakanlığımız Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Türk Halk Müziği Korosu sanatçılarının türküleriyile birlikte gerçekleştirilmiştir.
- Anadolu Medeniyetleri Müzesi ve GaleriM Sanat Galerisi ile birlikte 60'a yakın sanatçının katılımı ile "Anadolu Uygarlıklarından İzler Sergisi" (Resim/Seramik) yapılmış; sergi süresince bir panel, iki konferans gerçekleştirilmiş, Devlet Opera ve Balesi sanatçıları unutulmaz bir konser vermişlerdir.
- Kütahya ili Çavdarhisar ilçesi Aizanoi Antik Kenti'nde

- bulunan ve 651 adet gümüş Roma Sikkelerinden oluşan “Aizanoi Penkalas Sikkeleri Sergisi” açılışı Sayın Kültür ve Turizm Bakanımız ve ABD Büyükelçisi ile birlikte yapılmıştır.
- Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü ile Mine ERBEK tarafından hazırlanan ve yaklaşık 4.500 adet motifin bulunduğu “Çatalhöyük’ten Günümüze Anadolu Motifleri” kitabı akademik içerik olarak güncellenerek Anadolu Medeniyetleri Müzesi’nin 100. yılı anısına yayınlanacaktır.
 - Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Anadolu Medeniyetleri Müzesi ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ile birlikte Mahmut AKOK’a ait müzemiz arşivinde yer alan çizimlerin hassas cihazlarla tarama işlemi tamamlanmış olup yıl içerisinde müzemizde “Mahmut AKOK Çizimleri Sergisi” düzenlenecektir.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Müze Rehberi, “Tanrı ve Tanrıçalar”, “Madeni Eserler”, “Frig Adak Taşları” ve “Takılar” konularında hazırlanmış katalogların bir devamı olarak Müze’nin teşhirde bulunan eserlerinden oluşan “Anadolu Medeniyetleri Müzesi Eser Katalogu” artırılmış gerçeklik gibi teknolojik destekler ile zenginleştirilerek yeniden hazırlanacaktır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü ve VEKAM işbirliğinde Nallıhan ili, Çayırhan Beldesinde yapılan Juliopolis Kurtarma Kazısı, Helenistik’ten Bizans Dönemi’ne kadar olan süreçte Ankara’nın mezar mimarisi ve ölü hediyesi zenginliğini ele geçen eserlerle ve iskeletlerle ortaya koymaktadır. Koç Üniversitesi VEKAM’ın desteklediği Anadolu Medeniyetleri Müzesi ortaklığıyla gerçekleştirdiğimiz ve ilk bandı 2021 yılında çıkacak olan “Juliopolis” Kitabı, “Juliopolis Dijital Arkeoloji Arşiv Çalışmaları” konulu çalışmalar devam etmektedir.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü ve VEKAM iş birliğinde yukarıda anlatılan çalışmalar neticesinde Juliopolis mezarlarından çıkan iskeletlerin “Juliopolis’ten Yüzler Sergisi” ve Antropoloji “Konferansları” etkinliği yapılacaktır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi tablet arşivinde bulunan Hititlere ait tabletlerden salgın hastalıklarla ilgili tabletlerin sergilendiği “Konuşan Tabletler Sergisi” çalışmaları tamamlanmış olup haziran ayında sergi çalışması yapılacaktır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğü ve REGİO Kültürel Miras Yönetim Danışmanlık ve Eğitim A.Ş. iş birliğinde “TANAP Ankara Bölgesi Kurtarma Kazıları” ve Ankara-Niğde Otoyolu Projesi (ANO) kurtarma kazılarına dair yayın çalışması devam etmektedir.
 - Ankara Kalkınma Ajansına başvurusu yapılan “Gordion Frig Köyü Projesi” ile fizibilite ve sanatsal projesi kabul edilmiş olup Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünde yapılan ilk toplantılar akabinde yapılacak çalıştay sonucunda Gordion Frig Köyü sanatsal fizibilitesi ve alt yapısı oluşturulacak, hazırlanan tasarımlar ve başvuru dosyası ile Uzun Vadede Uygulamalar için Avrupa Birliği Hibe Destek Programına başvurulacaktır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müze Müdürlüğü, Kırıkkale İl Müdürlüğü ve Ankara Bölge Laboratuvar Müdürlüğü ile birlikte 2018 yılında kurtarma kazısı yapılan Kırıkkale ili, Elmalı köyü “Taltif Gören Marsias Mozaïği”nin konservasyonu yapılarak sergiye hazır hale getirilmesi planlanmaktadır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Çatalhöyük Kazı Başkanlığı ve Konya Büyükşehir Belediyesi ile birlikte müzemizde yer alan ve bu güne kadar hiç çalışılmamış “Çatalhöyük Duvar Resimleri Konservasyonu” yapılarak sergideki duvar resimlerinin replikaları ile birlikte Çatalhöyük Karşılama Merkezinde sergilenmesi çalışmaları devam etmektedir.
 - Bakanlığımız ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenen bir protokol ile Müze Eğitim Kiti Projesi çalışması başlatılmış ve ilk Anadolu Medeniyetleri Müzesinin 100. yılı kapsamında müzemiz eğitim kiti çalışmaları tamamlanmış olup basım aşamasındadır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi ile ATACA Eğitim Danışmanlık tarafından 2020-2021 eğitim-öğretim yılında müzemizde gerçekleştirilmesi planlanan “Müze ve Matematik” konulu uygulamalı eğitim dersleri sanal müze ve dijital platformlar üzerinden yapılmaya devam edilmektedir.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Hacettepe Üniversitesi, Körlük Vakfı, Gören Kalpler Eğitim Derneği ve Bongo Art Project ile birlikte “Görme Engelli Bireyler İçin Erişilebilir Müzeler” Projesi başlatılmış olup çalışmalar devam etmektedir.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi ve Aktif Felsefe Derneği ile birlikte “Anadolu’dan Yansıyanlar” Fotoğraf Sergisi ve Fotoğraf Yarışmasının 25. Yıl Ödül Töreni yapılması planlanmıştır.
 - Anadolu Medeniyetleri Müzesi ve Caz Derneği ile “25. Uluslararası Ankara Caz Festivali”nde Müzede Caz Konserleri yapılması planlanmış olup, gerekli izin süreçleri devam etmektedir.
 - Türk Sanat Müziği Dinletileri (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Ankara Devlet Türk Halk Müziği Korosu) ve Devlet Opera ve Balesi Konserleri planlanmaktadır.

Sonuç

Bugün kendine özgü koleksiyonları ile dünyanın sayılı müzeleri arasında yer alan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde, Anadolu Arkeolojisi; Paleolitik Çağ'dan başlayarak günümüze kadar Osmanlı Devri'nin tarihi mekânlarında kronolojik bir sırayla sergilenmektedir. Tarihi yapıları, köklü geçmişi ile bugünlere gelen Anadolu Medeniyetleri Müzesi 19 Nisan 1997 tarihinde İsviçre'nin Lozan kentinde 68 müze arasında birinci seçilerek "Avrupa'da Yılın Müzesi" unvanını elde etmiştir.

Türk müzeciliği adına köklü bir yapıya sahip olan Anadolu Medeniyetleri Müzesi, müzelerin en temel işlevleri olan koruma, belgeleme, sergileme çalışmalarıyla birlikte bilimsel yayınlar ve eğitim etkinlikleriyle birçok ilklere ve yeniliklere imza atmıştır. Müze eğitimi çalışmaları ile tarih ve kültür bilincinin gelişmesine katkıda bulunmuş, Anadolu Uygarlıklarına ait bilgi birikiminin gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir misyon yüklenmiştir. Mevcut görev tanımının önemli bir parçası olan arkeolojik alanlarda yüzey araştırması sondaj ve kazıları yaparak, Ankara ve yakın çevresinin arkeolojik araştırmalarına bilimsel destek vermeye devam etmektedir. İnsanı merkezine alan katılımcı ve yenilikçi teşhir yöntemleri ile Ankara'nın turizm potansiyelinin artırılması çabalarında öncü bir rol üstlenmiştir.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi, yüz yıldır devam eden öncü müzecilik faaliyetlerinin ne derece büyük sorumluluklar yüklediğinin farkındadır. Geçmişten günümüze yüz yıllık zaman diliminde Müze'nin mevcut durumuna getirilmesinde fikirleriyle ve emekleriyle gayret gösteren başta Ulu Önder Atatürk olmak üzere, emeği geçen herkese şükranlarımızı sunuyoruz.

Kaynakça

Ank, Remzi O. (1953). *Türk Müzeciliğine bir bakış*, MEB. Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, sayı 6, İstanbul,16.

Ayverdi, E.H. (1953). Ankara Bedestan. *Fatih Devri Mimarisi*. İstanbul Matbaası, İstanbul

Başkan, Seyfi (1990). Ortaçağ Anadolu Türk Mimarisinde Renkli Taş İşçiliği, *Kültür ve Sanat*, 2/8, İstanbul, 50-60,

Bayburtluoğlu, İ. (1991). Müze Belgelerine Göre Kuruluşundan Günümüze Kadar Anadolu Medeniyetleri Müzesi, *Ankara Dergisi*, 96-124

Cezar, M. (1985). *Tipik Yapılarıyla Osmanlı Şehirciliğinde Çarşı ve Klasik Dönem İmar Sistemi*, İstanbul, Mimar Sinan Üniversitesi Yayınevi.

Güterbock, H.G., (1946). *Ankara Bedesteni'nde Bulunan Eti Müzesi Büyük Salonunun Kılavuzu*. İstanbul.

Karasu, C. (2015). *Bir Anadolu İmparatorluğunun Keşfi, The Discovery of an Anatolian Empire, İstanbul Arkeoloji Müzesi*, İstanbul, 202-223.

Koşay, H.Zübeyr (1979). Ankara Arkeoloji Müzesinin (Yeni Adıyla Anadolu Medeniyetleri Müzesi) İlk Kuruluş Safhası İle İlgili Anılar, *Türk Tarih Kurumu, cilt 43*, Ankara, 309-314.

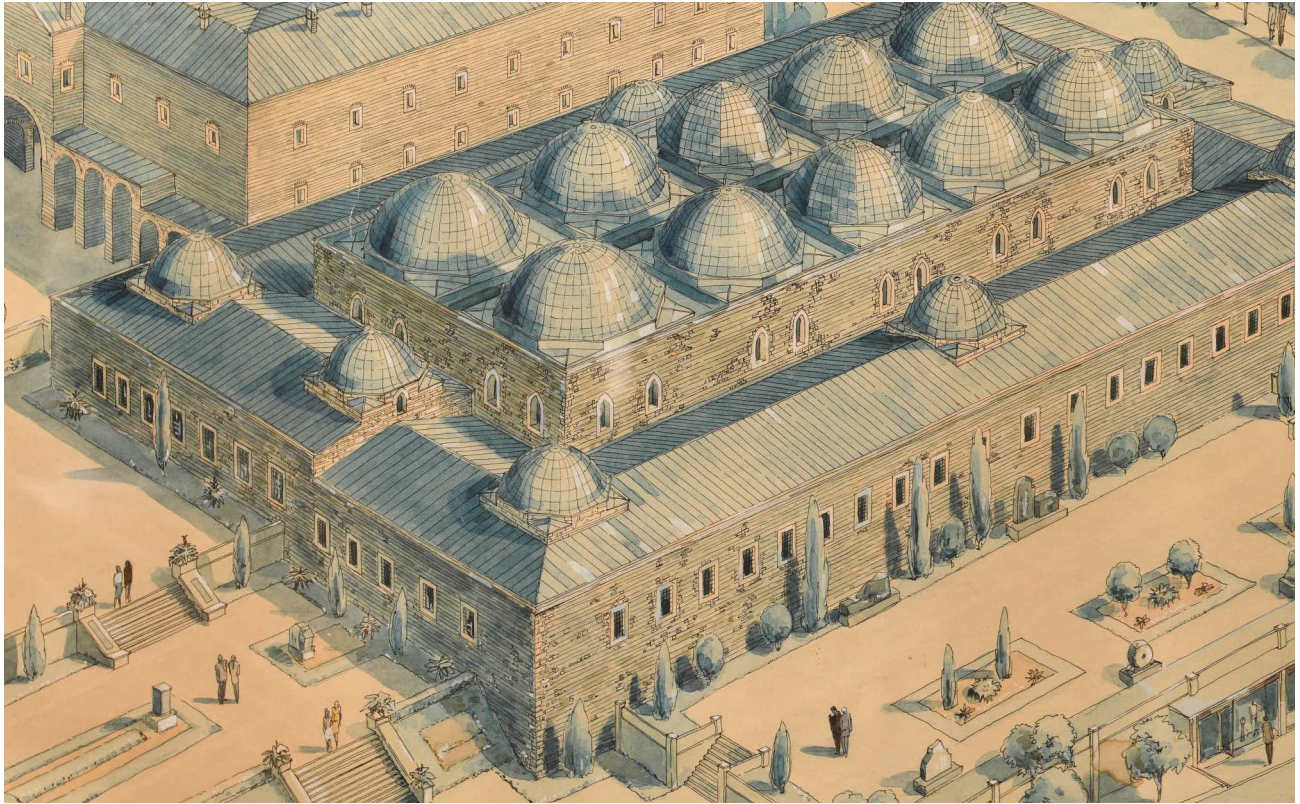
Mamboury, Ernest (2014). *Ankara Gezi Rehberi*, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi.

Öney, G. (1971). *Ankara'da Türk Devri Dini ve Sosyal Yapıları*, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi.

Ülgen, A.S. (1953). Ankara'da Mahmud Paşa Bedesteni ve Bitişindeki Han, *Fatih Devrinde İstanbul, 1(1)*, Ankara Vakıflar Umum Müdürlüğü, 69-77.

Resim 1- Anadolu Medeniyetleri Müzesi (Çizim Mahmut Akok), (Müze Arşivi)

Resim 2- Anadolu Medeniyetleri Müzesi (Çizim Mahmut Akok), (Müze Arşivi)

Resim 3- Ankara Kalesi (Müze Arşivi)

Resim 4- Mahmutpaşa Bedesteni (Müze Arşivi)

Resim 5- Güncel Durum (Anadolu Medeniyetleri Müzesi, 2021)

